

Seletuskiri

Stabiliseerimisreservi varade koosseisu ja väärtuse aruande juurde seisuga 31.03.2026.

Sissejuhatus

Aruanne esitatakse "Riigieelarve seaduse" §74 sätete alusel.

Aruande ja seletuskirja koostas Rahandusministeeriumi riigikassa osakonna peaspetsialist Tarmo Ibrus (tel. 58 851 475, tarmo.ibrus@fin.ee).

Aruande eesmärk, sisu ja mõjud

Aruande eesmärk on anda ülevaade stabiliseerimisreservi (reservi) varade koosseisust ja väärtusest seisuga 31. märts 2026.

Stabiliseerimisreservi maht ja mahu dünaamika

31. märtsi 2026. aasta seisuga on reservi maht hinnatuna turuväärtuses 482,0 miljonit eurot. Reservi maht on vähenenud võrreldes 2025. aasta lõpu seisuga 3,6 miljoni euro võrra. 2026. aasta 1. kvartali jooksul reservi sissemaksid ei tehtud. 2025. aasta jooksul laekus reservi Eesti Panga 2024. aasta kasumieraldis summas 18,5 miljonit eurot.

Reservi haldamine

Stabiliseerimisreservi haldamise eesmärk on kehtestatud piirangute raames pikaajaliselt stabiliseerimisreservi vahendite väärtuse kasvatamine ja piisava likviidsuse säilitamine, et vajaduse korral oleks võimalik täita riigieelarve seaduses nimetatud eesmärgid. Stabiliseerimisreservi investeerimisstrateegia töötatakse välja kooskõlas Vabariigi Valitsuse määruses kehtestatud investeerimispiirangutega. Strateegia baasil koostatakse normportfell, mis väljendab reservi riskineutraalset positsiooni ja millest portfelli halduril on õigus riskilimiidi ulatuses hälvida. Normportfell koosneb valitsuste ja ettevõtete võlakirjadest, börsil kaubeldavate investeerimisfondide osakutest ning rahaturuinstrumentidest.

Reservi paigutused

2026. aasta 1. kvartali lõpu seisuga on reservi vahendid investeeritud põhiliselt madala krediidiriskiga Euroopa Liidu valitsuste võlakirjadesse ning keskpanga kontojääki (83,6% paigutuste struktuurist) ja krediidasutuse hoiusesse (7,4%). Suurima osakaalu paigutustest moodustavad Prantsusmaa (19,2%), Belgia (18,6%) ja Austria (17,8%) võlakirjad. Reservi investeeringutest moodustavad võlakirjad 83,6%, börsil kaubeldava investeerimisfondi osakud 9,0% ning hoius ja kontojääk 7,4%. Reservi vahendite säilivuse tagamiseks moodustavad 23,7% reservi mahust investeeringud kõrgeima krediidireitinguga (lühiajaliste paigutuste puhul Moody's Prime-1 ja Standard&Poor's A-1; pikaajaliste paigutuste puhul Moody's Aaa, Standard & Poor's AAA) emitentidesse ja keskpanka.

Reservi tulusus

2026. aasta 1. kvartali kokkuvõttes euroala võlakirjade tootlused tõusid. Saksamaa valitsuse võlakirjade näitel on 2-aastane tähtaeg tõusnud 49,4 baaspunkti (bp) tasemeni 2,616%, 5 aastat on tõusnud 27,9 bp tasemeni 2,727% ja 10 aastat on tõusnud 14,9 bp tasemeni 3,004%. USA aktsiaindeksid (Dow Jones, S&P 500,

NASDAQ) langesid 1. kvartalis vastavalt 3,58%, 4,63% ja 5,98%. Saksamaa aktsiaindeks DAX langes 1. kvartalis 7,58%. Stabiliseerimisreservi investering börsil kaubeldavasse investeerimisfondi langes 1. kvartalis 3,80%. Reservi 2026. aasta 1. kvartali tulusus oli -2,96% ja normportfelli vastava perioodi tulusus oli -3,45%. Reservi 12 kuu tulusus oli 2026. aasta 1. kvartali lõpu seisuga 2,30% ja normportfelli vastava perioodi tulusus oli 2,10%.

Üldised suundumused rahvusvahelistel finantsturgudel

Euroopa Keskpanga (EKP) nõukogu jättis veebruaris ja märtsis toimunud koosolekutel baasintressimäärad muutmata. EKP nõukogu on kindlalt otsustanud tagada, et inflatsioon stabiliseerub keskpika aja jooksul eesmärgiks seatud 2% tasemel. Lähis-Idas toimuv sõjategevus on muutnud väljavaate märkimisväärselt ebakindlamaks ning toonud kaasa riski, et inflatsioon suureneb ja majanduskasv väheneb. Energiahindade tõusu kaudu avaldab sõda inflatsioonile lähiajal olulist mõju. Keskpikas perspektiivis avalduvad tagajärjed sõltuvad nii sõjalise konflikti intensiivsusest ja kestusest kui ka sellest, milline on energiahindade toime tarbijahindadele ja majandusele. EKP nõukogu on selle ebakindlusega toimetulekuks hästi valmis. Eeloleval perioodil laekuvad andmed aitavad hinnata sõjategevuse mõju inflatsiooni väljavaatele ja seonduvatele riskidele. EKP nõukogu jälgib olukorda tähelepanelikult ning andmepõhine lähenemisviis võimaldab seada rahapoliitikas asjakohase kursi.

Jaanuari keskel toimus Davosi majandusfoorum, kus üheks oluliseks teemaks oli USA vastasseis liitlastega, mis oli tekkinud kui USA president D. Trump hakkas nõudma Gröönimaa, et tagada USA julgeolekut. Gröönimaa ümber tekkinud pinged suudeti maandada ja USA tähelepanu pöördus Iraanile seoses rahva rahunemise verise mahasurumisega. 28. veebruaril alustasid USA ja Iisrael sõjalisi operatsioone Iraani vastu. Iraan vastas omapoolsete raketilöökidega Iisraelile ja Pärsia lahe riikides asuvatele USA sõjaväebaasidele ning nafta- ja gaasitööstustele ning asudes takistama laevaliiklust Hormuzi väinas. Nafta ja gaasi hinnad tõusid sõjast tingitud tarnekriisi tõttu märtsis hüppeliselt, mõjutades otseselt inflatsiooni väljavaadet. Aktsiaturud on langenud ning euroala intressimäärad, eeskätt lühiajalised intressimäärad, on järsult tõusnud. Finantsturgudel hinnastati märtsi lõpus tõenäoliseks kolme EKP 25-baaspunktilist baasintressimäära tõstmist 2026. aasta jooksul.

15. aprill 2026